

Halálhajó

Haninak

Itt henyélek a súlyos takarók alatt, egy törött rugózatú ágyon, a vörösés mélysötét éjszakában apám zakói a fejemben a lábfejemmel kitapintható fekete szekrényben, attól pedig félek, hogyha feltápászkodom és kilépek a házból az udvarba vezető teraszra, belebotolhatok valakibe a régi lakók közül vagy akár azok közül csak, akik vendégként fordultak meg erre gyakran. Dől a por belőlem, mint egy szekrényi molylepkéből. És persze, hogy jól gondoltam, a kacatos kamra előtt aprítja a tűzifát Zoli, kockás flanelingjéből csavarni lehet a vizet, tekintetén látom, hogy nem okoztam neki különösebb meglepetést. Nem is szakítja félbe a munkát, ha nem fát aprítana, csempézne valahol, vagy órát javítana a vasutas bátyja házában a padlásterében. A törzsfajlódást követni nem gyerekjáték; büntudatom egyedül nekem lehet itt, az ágyon, jobban mondva, a kanapénak sem szabadna bent maradnia a szobában, ráadásul nincs is jó helyen ott, eredetileg az utcai szobában állt, a szeneskályha mellett. Az égbolt ugyanolyan sötétvörös, mint aminek a takarók alól kinézve láttam a szoba bútorzatát, benne a hajlított ajtajú, ágyneműt szortírozó, barna sarokszekrényel. A családot odalent találok, a pincében, kiegészülve egy ötvenes küllemű, molett asszonnyal, harsányan tüntet a félmeztelenségével, azt hangoztatva, hogy a hímek hidegen hagyják. Élvezetből hazudozik. Szórtelen megereszkedett húsából sugárzik az erotikus téboly. Hanit ismét itt találok köztük, jóllehet ő igazán nem tartozik közéjük. Egy szekrényajtó mögül integetve mosolyog ki rám. Hasonlóan szorongós álmokat ő szokott álmodni napi rendszerességgel. Most is aggódni kezdek érte, amikor pedig ez nem az ő álma. Ő azonban mintha titkos vezetőmként integetne ki nekem a szekrényből, hogy nincs miért aggódnom, a haláltól sem kell szoronganom, hiszen látok én itt egyetlen halottat is, aki panasza nyitná a száját, vagy akár csak magában, maga elé bámulva, jajgatna? Nem élünk a kora reneszánszban, amikor a keresztény meg a görög mesék írták elő az alvilág lakóinak a viselkedésrendjét, s egyáltalán a halottak további sorsát, így a férgeknek például illusztrációs szerepet szántak csupán. Nem törődtek a törzsfajlódás, sem az evolúció mechanizmusaival, meghibásodásaival. Egyre növekszik a hálaérzetem Hani iránt, már-már azt hiszem, miattam búj

MARNO JÁNOS (1949) író, költő, műfordító.

itt meg egy szekrényben, talán a húgoméban és az anyáméban, hogy engem óvjon meg a öngyilkosságba kergető kétségbeeséstől. Vagy félelemtől. De mért beszélek most hirtelen félelemről? Mitől félek? Hogy megnyomorodtan bújtam ki a takarók hatalmas súlya alól? Félek a nyomorúságtól? Ezért vigyorgott rám olyan kéjes kárörömmel két baltacsapás között Zoli, akiről biztosan tudom, hogy él még? Nem sokáig, de él. Nem mintha sokra tartanám az élet becsületét. A halottakban azonban mintha volna valami kétségbevonhatatlan hozzáértés az élet legköznapiabb feladataihoz, jelenségeihez, eligazodnak a tér- és létformák között, vagy ha úgy adódik, áthatolnak rajtuk, nem okoznak vele semmiben sem kárt. Az ötvenes, mezítelenkedő asszony húsos tésztateste, tömörebben: tésztahúsa lassan hatni kezd a gyomrom és a hasam táján, azt nem mondom, hogy gerjedek, mert akkor hazugsággal mocskolnám össze a számat, nem gerjedek, csupán tetet ölt álomban a farkam. Semmi merevedés, hullamerevedés sem, kizárólag egy testiesedés, testesedés, ez pedig nincs hasznára a további kimért vizsgálódásnak. Nem jó magunkhoz térni lassacskán egy pincében, amelynek a fele félig tele szénnel, és szokás szerint az apám és az anyám kezében a két szeneslapát. Nem számíthatnak a segítségemre. Elvesztek a papírjaim még az este, kiraboltak, mint Horst Buchholzot a Halálhajó című filmben, mely azzal végződik, hogy a hajó kazánjából kidől Buchholzra és még egy szegény ördögre a megdőlve süllyedő hajó kazánjából a vörösen izzó széntömeg. A film egy úgynevezett ponyvaregényből készült, semmi köze Tarantinóhoz, a regény szerzőjét Travennek hívták, a nemzetiségére nem emlékszem. Buchholz arca viszont élénken előttem van, pedig valószínűleg ő sincs már köztünk – ha ez a „köztünk” egyáltalán jelent valamit. Horst Buchholz, sűgom Haninak, ám ő csak ingatja a fejét, mert vagy nem ismeri, honnan is, soha nem beszéltem neki a Halálhajóról, vagy nem imponál neki ez a tipikusan múlt századközepe fiúzsáner. Vagy meg sem hallotta a suttogásomat, esetleg azt hitte, kiabálok, és a fejcsóválásával a rosszallását akarta kifejezni. Vagy még valószínűbb, hogy rosszul érzi magát az álomban, elég baja van a sajátjaival, s különben sem kíván együtt szerepelni a kísérteteimmel. Anyám és apám arca mostanra teátrálisan elfeketült, csak a szemgolyójuk nyugtalanítóan fehér, de hamarosan beszürkül az is, mintha elporcosodna a két pár szemgolyó. És a nyelvük meg a szájüregük a rózsaszín és a zöld fluoreszkáló fényét sugározza.